

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

למי מיועדת ברסלב?

דרשן אחד דיבר לא מזמן בפני מחנכים על תופעת הברורים הנושרים. בין השאר הוא הביע את דעתו, כי לברסלב יש להפנות בחור נושר רק כמוצא אחרון...

אין זה סוד שברסלב משמשת ככלם רב עוצמה לרבים-רבים ששרויים במצב רוחני קריטי, אבל משום-מה יש מי שסבורים שברסלב טובה רק בלהציל אנשים כאלה; אילו היו לומדים את ספרי רבינו ותלמידיו הקדושים, היו רואים בעליל כי ברסלב מהווה דרך נפלאה בעבודת ה' הן לנמוכי דרגה והן לבני עלייה.

זאת ועוד, לא רק בחור פלוני נמצא במצב רוחני קשה ונוקק לברסלב, אלא רוב רובם של בני דורנו כבר הרימו ידיים מזמן בכמה תחומים במלחמת היצר – ודרך רבינו יכולה להציל אותם.

כי העולם אינו מחולק לנושרים ושאינם נושרים; מי שמכיר את נפש האדם יודע, שרבים וטובים מסתבכים לא פעם במכשולים לא פשוטים, והם אינם יודעים איך לצאת מהם.

כך שלא רק בחור אלמוני צריך את ברסלב כעוגן הצלה אחרון, אלא אפילו מי שנחשב אולי לאדם חשוב, צריך רחמים גדולים ברוחניות. תלוי רק אם הוא מודע לכך, או שהוא מעדיף להמשיך לרמות את עצמו...

גם מי שהוא באמת אדם גדול – ויש מעט מאוד אנשים כאלה – רבינו יכול להראות לו שחור על גבי לבן: "מה חמית?! מה פישפשת?!" – שהוא עדיין רחוק מאוד מן הקדושה.

העורך

"ה' איתך, עימך ואצלך!"

האסון הנורא שניתך עליהם באותו לילה, היה בלתי-נתפס: דור שראה עין-בעין את ההתגלות הגדולה ביותר שאירעה אי-פעם בעולם – לפתע נהפך עליו הגלגל. לא עוד התגלות, לא עוד קירבת אלוקים. גזירת כליו נחרצה על בני הדור ההוא: "במדבר הזה יתמו ושם ימותו" – – –

אך זו היתה רק תחילתה של פורענות; באותו לילה שחור משחור נהרץ דינם של שני בתי המקדש להיחרב, שמלבד מחיר הדמים הכבד שזה גבה מעם ישראל – הצרות הנוראות שהתגלגלו מאז ועד עתה הינם פירותיו של אותו ליל נורא.

וכל כך למה? עם ישראל בכה אז למשמע תיאורם המזוויע של המרגלים, שדיברו על הקושי העצום לכבוש את הארץ הנכספת.

המרגלים לא דיברו על הקושי הפיזי; הם התכוונו גם לקושי הרוחני – "עמלק יושב בארץ הנגב"... היטב ידעו במי המדובר...

הקלקול הגדול שנגרם מזה'תמימות: הזאת הגיע לכדי כך, ש"בזה החטא והפגם תלויים כל העוונות!" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ז, יא).

מזעזע! כל העוונות נעוצים בתפיסה המעוותת הזאת! נדמה לנו שהיצרים האפלים עצומים כל כך, שאין לנו את הכוח לעמוד מולם, אך לאמתו של דבר זוהי תוצאה של מחשבה די תמימה...

אך הצדיק מודיע לכל יהודי באשר הוא, שלאמיתו של דבר "ה' איתו עימו ואצלו"! הוא מודיע לכל אחד ואחד מאיתנו שעל אף כל קלקוליו בשוגג ובמזיד, עדיין הוא יקר מאוד בעיני ה' ואין העוונות שייכים אליו כלל.

הצדיק מעורר באדם הערכה עמוקה לאוצר היקר שגנוז בתוך תוכו למרות עוונותיו, ונותן לו את הכוח לשמור על האוצר היקר הזה!

אם האדם מקבל את דעתו של הצדיק ומאמין לו שיש לו אוצר גדול בפנים, כי אז, לא זו בלבד שהוא חוזר בתשובה אלא גם לא נכשל יותר בעוונות.

הוא לא מוכן להאמין שיש לו את הכוח להכניע את ה'עמלק' שבקרבו על ידי השתפכות פשוטה לפני ה'; הוא הרי זוכר מה שעולל אמש – איך יכול להיות שה' עדיין חפץ בו?!... עלינו לפתח בקרבנו רתיעה ממהשבות הרסניות כאלה. פרשת המרגלים צריכה לעורר בנו רצון לברוח מחשבונות שכאלו כמו מאש

שכן, "באמת, מדיכין באים לעוונות ח"ו – רק על ידי שאין לו דעת", אומר רבינו (שם). מהותה של דעת זו היא, שה' הוא השליט הבלעדי בעולם כולו. הצדיק יכול להחדיר דעת אף בלבו של מי שנכשל ונפל אין ספור פעמים, ש"עדיין ה' עמם ואצלם וקרוב להם, אפילו בתוך הארץ ממש, אפילו אם נפל לשאול תחתיות ח"ו" – – –

אך כאן נכנסת לתמונה הענוה הפסולה... האדם לא

מוכן להשליך את הרגשתו הרעה כל כך מעצמו; הוא לא מוכן להאמין שיש לו את הכוח להכניע את ה'עמלק' שבקרבו על ידי השתפכות פשוטה לפני ה'; הוא הרי זוכר מה שעולל אמש – איך יכול להיות שה' עדיין חפץ בו?!...!

עלינו לפתח בקרבנו רתיעה ממהשבות הרסניות כאלה. פרשת המרגלים צריכה לעורר בנו רצון לברוח מחשבונות שכאלו כמו מאש. עלינו להשליך את כל החשבונות הללו ולהפיל את עצמנו לזרועותיו הרחומות של הצדיק שזועק אלינו בקול גדול: "ה' איתך, עימך ואצלך. אל תתייאש!!!"

"כי היה להם דעת גדול, וראו שעמלק הוא קליפה חזקה מאד מאד" – כותב רבי נתן – "ונתעו בדעתם ואמרו, שאי אפשר לכבוש ארץ ישראל" (ליקוטי הלכות, שבת ז, סח).

זו לא היתה סתם רישעות, שכן עשו חשבון פשוט: יוצאי מצרים, שזה לא מכבר בוססו במ"ט שערי טומאה, אשר מולם עומד אויב שטומאתו נוגעת לשער החמישים של הטומאה – למה לשגות בדמיונות שבכוחם של אלו לנצח

טומאה שכזאת?! חשבון 'תמים' לכאורה; מדוע אם כן זה גרר אחריו עונש כבד ונוראי כזה?!

רבי נתן מוסיף כמה מילים נוקבות: הם הרי הבינו שעמלק הינו קליפה חזקה מאוד, לפיכך היו צריכים "לבטל דעתם נגד משה רבינו – שאף על פי כן יש לו כח להכניעו ולעוקרו".

נכון, אתם לא מבינים, זה נראה לכם משהו מעל לדרך הטבע, אבל היה לכם להבין שהצדיק מבין טוב יותר מכם, ואם הוא אומר שבכוחכם לכבושו – אסור לכם לחשב חשבונות, גם כשהם מלוכשים במעטה של תמימות.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי	ליקוטי	ליקוטי	הדף הימני
שבת	סיון	ה"א	ה"ב	ה"ג	מרחשון-טבת
א	כג	נ:	סו	תרג-תרד	ק"ג
ב	כד	נא:	סז	א-ב	ב
ג	כה	נב:	סח	ג-ד	ג
ד	כו	נב:	סט	ה-ו	ד
ה	כז	נג:	ע	ז-ח	ה
ו	כח	נג:	עא	ט-י	ו
ז	כט	נג:	עב	יא-יב	ז

יו"ל ע"י

אוצרות ברסלב

02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

האוצר שלנו – 'קריאת שמע'

כנגד ארבעים ותשע האותיות (שבע פעמים שבע) שבשמות השבטים, שהרי זוהי מהותו של עם ישראל – להמליך את הקב"ה בכל זמן ובכל מצב.

כך נבין את דברי הוזהר, שעוצמים את העיניים בקריאת שמע כדי להיות "עולמימא שפירתא דלית לה עינין" (=משולים לעלמה נאה שאין לה עינים), כי בקבלת עול מלכות שמים, אנחנו מפרידים את עצמינו משבועים המידות הרעות של שבועים האומות.

כוחם המופלא של הפסוקים האלו להכניע את המידות הרעות, מופיע כבר בתרגום ויגון על הפסוק "והמה בוכים פתח אוהל מועד" (במדבר כה) – "בכיין וקורין את שמע..." הם קראו אז קריאת שמע, כדי להינצל מהמדידה הרעה שהתגברה אז עליהם והכשילה אותם בבנות מדין.

כך נבין את הקשר שבין קריאת שמע לברכה שלפניה: "הבוחר בעמו ישראל באהבה", או בערבית – "אוהב עמו ישראל", שכן באמירת "שמע ישראל" אנו מתבדלים מהאומות בכך שאנו מקדישים את כל כוחותינו ואהבתנו לקב"ה: "כי בנו בחרת מכל עם ולשון... ליחידך באהבה..."

ככל שנעמיק להתבונן בעוצמתו של האוצר הזה ששמו 'קריאת שמע', הן זו הנאמרת תוך כדי התפילה, והן זו שנאמרת כסגולה בדוקה להכניע תאוות רעות – כך נהיה ראויים יותר ל"הבוחר בעמו ישראל באהבה".

מתייחדת במידה מסויימת המשתלשלת מספירה מסויימת. אך אצלן המידות האלה אינן מתקונות, שכן הן לא המליכו עליהן את הקב"ה, ולכן הפכו אצלן למידות רעות, בעטיין סירבו, כל אומה בתורה, לקבל את התורה, כי התורה הקדושה על שבועים הפנים שבה, נועדה לקדש את כל שבועים המידות הללו.

כשאנו בגלות, האומות שולטות בנו לא רק באופן פיזי, אלא גם שבועים מידותיהן הרעות שולטות עלינו ומפריעות לנו לקבל את שבועים הפנים של התורה הקדושה.

שבועים מידות רעות הללו, הן שמביאות אותנו לידי חטא, כמו שכתוב: "העין רואה והלב חומד", ועל כך נצטוו בתורה: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם... למען תזכרו ועשיתם את כל מצוותי".

כיצד נוכל לבלום השתלטות זו? כיצד נוכל להסיר מקרבנו את כל ההשפעות השליליות של שבועים המידות הרעות שמקורן בשבועים האומות?

- באמירת הפסוקים "שמע ישראל" ו"ברוך שם!"

בפסוקים אלו אנחנו ממליכים את הקב"ה על כל הבריאה, על כל שבועים חלקיה, ששורשן הטהור בשבועים נפשות ישראל – היפך מהותן של שבועים האומות.

זו הסיבה שבשני פסוקים אלו יש שתים עשרה מילים – כנגד שנים עשר השבטים, וארבעים ותשע אותיות –

"כל נפש מישראל הוא מושרש בשבועים נפש של בית יעקב... בשבועים פנים של תורה... כנגד... שבועים לשון. שכל לשון... יש לה מידה רעה בפני עצמה... ומחמת המידות האלו הם מרוחקים משבועים פנים של תורה... וכשאדם מקבל עליו עול מלכות שמים כאלו הפסוקים [של קריאת שמע] - כולל את נשמתו בשנים עשר שבטי י-ה ומפריש את נשמתו מנשמת 'ערב רב'... המידות רעות של ע' לשונות".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א לו)

מכירים את הסיפור על ר' אייזיק ר' יעקל'ס שנסע לווינה כדי למצוא אוצר מתחת לגשר, וחזר לעירתו בשביל למצוא אותו בביתו מתחת לתנור? כך אנחנו מלאים וגדושים באוצרות, אך כדי לעמוד על מעלתם של האוצרות הללו, אנו צריכים לנסוע לצדיקים שיגלו לנו זאת.

אחד האוצרות הללו הוא קריאת שמע, אותה אנו קוראים פעמיים ביום כדי לקיים מצווה מן התורה, ועוד כמה פעמים בתור מנהג - בקורבנות' שלפני תפילת שחרית, עם תפילין דרבינו תם, ולפני השינה.

עם ישראל הוא מטרת כל הבריאה, לכן העם הזה בעיקרו היה שבועים נפש, שכן העולם נברא בשבועה ימים-בשבע ספירות; כל ספירה מתחלקת לעשר תת-ספירות, וכך מתקבל המספר שבועים.

זו גם הסיבה לקיומם של שבועים אומות, כי כל אומה

רבי יודל מדאשיב – תלמיד רבינו

רק לאחר שהות של ששה שבועות במחיצת רבינו, שב רבי יודל לדאשיב ואמר לבני ביתו: "איך אפשר להיות רחוק כל כך מרבינו?!" ועבר לדור במדברדיבקה, שם שימש ברבות הזמן ברבנות.

מדי שנה, בדרכו לאומן, לציון רבינו, היה עובר בעיר ברסלב, נכנס לבקר את רב העיר רבי צבי אריה, מתלמידי רבינו, ומספר לו ברטט וערגה את סיפור התקרבותו לרבינו, כשהוא מסיים: "שמא אצלכם הסיפור ישן – אצלי הוא חדש לגמרי!"

בעת המחלוקת הגדולה על חסידי ברסלב, נענה פעם רבי נתן, בהתכוונו לרבי יודל: "מה מפחדים אנו מדברי הריב והמחלוקת, כשיושב עמנו פה בשולחן יהודי ששומע את הכרוז היוצא בכל מוצאי שבת: 'ישבו רשעים לשאלה?!'!" –

נסתלק בשנת תקצ"ח, בהיותו מעל גיל שמונים.

בשנים רבות - שמא יזכה אף הוא לשתות ממעיין ולהתחדש בעבודת הבורא.

באותם ימים, שח רבינו למקורביו, כי רבי לייב מטרוסטיניץ הופיע אליו מעולם האמת, וביקש ממנו לקרב את צאצאיו לדרך הקודש –

יוצא רבי יודל לדרך, יחד עם רבי שמואל אייזיק, מבכירי חברתו. מפאת עניותם, עושים הם את המרחק העצום עד למדברדיבקה, כמאתיים קילומטרים, ברגל –

רבי יודל נכנס אל הקודש פנימה, ומבקש בדרך כבוד: "יורנו רבינו דרך לעבודת הבורא". לתדהמתו הרבה, משיבו רבינו בתמיהה: "לדעת בארץ דרכך?!" רבי יודל מבין את תוכחתו הנסתרת: "כשמונחים בארציות, כיצד ניתן לדעת את דרך ה'?!..."

מורא גדול נופל עליו, והוא נסוג לאחור עד לפתח החדר.

ואז משנה רבינו את ארשת פניו ומראה לו אותות התקרבות. רבי יודל מתעורר, וניגש שוב אל רבינו. אלא שהדבר חוזר על עצמו: יראה גדולה תוקפת אותו והוא צועד לאחוריו –

המחזה נעשה שוב ושוב, עד שלבסוף מורה לו רבינו להתודות... באותו רגע נזכר רבי יודל בדברי חמיו הקדוש, ומבין כי הגיע אל הצדיק שאליו התכוון.

עד מהרה מסיר רבי יודל את עטרת המנהיגות מראשו, ומתבטל כליל בפני רבינו. בעקבותיו הופכים בני חברתו בדאשיב לחסידיו רבינו בלב ובנפש, כשבנייהם בנו של רבי לייב מטרוסטיניץ.

באותה תקופה, אמר רבינו לרבי יודל: "כשרוצים להתקרב לאמת - מתגבר השקר. אולם, כשמתגברים על המניעות, הופך השקר ל'קשר'; אתה כבר תהיה מקושר אלי כל ימי חיך!"

היה זה בעת שהתכונן הרב הקדוש רבי לייב מטרוסטיניץ, תלמיד המנזר ממוריטש, לעלות לארץ ישראל.

בטרם יצא לדרך, הצטערו בניו שיותר לא יהיה להם קשר קרוב עם צדיק גדול כמותו: "בצילו של איזה צדיק נחסה?" השיב להם אביהם: "כאשר תשמעו על צדיק שמורה לאנשיו לעשות בפניו יודיו דברים - תדעו שאליו עליכם להתקרב".

בהיותו בספינה בדרכו לארץ הקודש, נסתלק רבי לייב לשמי רום. לפני פטירתו אמר בעזר: "אם היה מצוי עימי כאן חתני רבי יודל, היה מונע את הסתלקותי!"

רבי יודל, חתנו של רבי לייב, תלמיד חכם מופלג היה, יד ושם היו לו אף בתורת הנסתר שאת רזיה למד מפי חתנו הגדול. מלבד גדולתו בתורה, נודע כצדיק נשגב.

בנעוריו גדל בבית הרב הקדוש רבי פנחס מקורין, ולימים נמנה על גדולי תלמידיו. הוא עמד בראש חברת חסידים מבקשי ה' בעיירה דאשיב והתווה את דרכם בקודש, בהנהגות נשגבות, תעניות וסיוגופים, קימת הצות וכדומה.

באחד הימים, ביקר אחד ממקורביו, רבי דוב, בעיירה מדברדיבקה, שם התודע לרבי צעיר, כבן עשרים, מצאצאי הבעל שם טוב – רבי נחמן שמו...

יסורי נפש רבים עברו על רבי דוב בעת ההיא, והוא מצא בצלו של רבינו נחמה ועידוד, עצה והכוונה בעבודת ה', ועד מהרה הפך לחסידו.

השינוי העצום שחל בו לטובה, לא נעלם מעיני רבו רבי יודל. ומכיוון שדורש אמת היה, לא שת לבו לכך שהוא עצמו מנהיג לחסידים, והחליט לשחרר פתחו של הרבי החדש, הצעיר ממנו

יגיע זמן (הגיע הזמן?!)...

שישומר מצוות פשוט

יהיה 'חידוש' כמו הבעש"ט

(עפ"י חיי מוהר"ן תנד)

כשרבי חייקל רצה לראות נשמה...

בכל מוצאי שבת העניק אותן האופה לחסידי ברסלב, תמורת סכום סמלי בלבד.

אך הפעם התלמיד חזר בידיים ריקות, ובפיו בשורה רעה: האופה שבק חיים לכל חי. אין חלות ואין מאפיה, ובודאי שלא נשארו שום שיריים.

התלמידים נאלצו אפוא משבוע זה ואילך, לחפש מקור חילופי לחלות עבור סעודת מלוה מלכה.

בעיצומם של ימי החנוכה, יושב רבי חייקל אצל רבינו, ואינו מאמין שאכן החלום סוף סוף מתמומש ועיניו רואות את אשר רואות:

מול רבינו עומדת נשמת האופה שנפטר זה עתה. האופה נופל אפיים ארצה כשהוא מתחנן לפני רבינו הקדוש שיעסוק בתיקון נשמתו – – –

האופה, שכנראה נוקק לעורר רחמים אצל רבינו ולהזכיר זכויות שיעמדו לו בשעה זו, מספר לרבינו שזכה להיטיב עם חסידיו, כאשר מכר להם חלות למלוה מלכה בסכום זעום – ואי לכך הוא מצפה ומתחנן שרבינו יתקן את נשמתו.

רבי חייקל עומד ומשתומם, והנה רבינו פותח את פיו ועונה לאופה: "היות וזכית לעשות טובה לחסידים המקורבים אלי – אעסוק בתיקונך".

הפעם אכן לא תקפו את רבי חייקל מחשבות של פחד, שהרי זאת פעל רבינו בעבורו, והוא נצר בליבו את אשר ראה.

לימים, כאשר שמעו החסידים מרבי חייקל את הסיפור, שאבו מכך לימוד עצום, שהפך לאבן יסוד של עשייה למען אנשי הצדיק.

שכן, חשבון פשוט צריך ללוות את כל העוסק בצרכי אנשיו של הצדיק: אם בגלל חלות שנמכרו בזול, זכה האופה לתיקון – כל שכן אלו שזוכים לעזור לאנשי הצדיק עזרה של ממש!

לבריאותו. רבינו ביקש להרגיעו, פנה אליו בדברים רכים: "האם חכם כמוך אפשר להטעות בדמיון?!". כאומר, כל המחזה היה דמיון בעלמא ואל לו להיבהל. ההרגעה פעלה את פעולתה ועד מהרה שב רבי חייקל לעשתונותיו.

עברה תקופה, הגיע חודש כסלו, ורבי חייקל שוב מבקש מרבינו שיראה לו מת "באמת". לאור נסיון העבר, הפעם הבקשה כללה משאלה נוספת: שהוא לא יפחד מראיית הנפטר.

רבינו נענה לבקשתו והבטיח לו שבהזדמנות קרובה הוא יזכה לכך. ההזדמנות לא איחרה לבוא, ואגב אורחא השאיר לנו ללמוד מסיפור זה פרט חשוב לדורות.

מוצאי שבת חנוכה, תלמידי רבינו נוטלים ידיהם לסעודת מלוה מלכה הנערכת בבית הכנסת. הלבבות עדיין נפעמים מקדושת השבת בצל רבם ומאורם. חפצים הם להמשיך את הקדושה לימות החול.

כמנהגם, שולחים הם את אחד מהתלמידים שיסור לביתו של האופה המקומי; בכל שבוע הרי נשארות אצלו מספר חלות שאותן לא הצליח למכור בערב שבת. היו אלו חלות שבורות או אפיוות חלקית, והלקוחות לא חפצו בהן.

רבי חייקל, החזן המיוחד של רבינו הקדוש, זכה לשמשו בתחילת מנהיגותו, וחזה בעבודותיו הנוראות והנסתרות.

רק הוא ידע שרבינו מסגף עצמו, צם משבת לשבת וכדומה. אשר על כן היה לו עוז רוח לדבר עם רבינו הקדוש בקירבה יתירה; הוא היה מספר לרבינו מהמתרחש בעולם, ומדי פעם היה מעזי לשאול שאלות או לבקש משאלות גדולות.

לרבי חייקל היתה משאלה מעניינת אותה ביקש מאתו. הוא, שהיה עד לתיקוני הנשמות שערך רבינו, רצה לראות כמו עיניו נשמת אדם מת שמגיע אל רבינו לשם תיקון – – –

כאשר ביטא את משאלתו לפני רבינו, דחה אותו ונימוקו עמו: "אתה תפחד!!!" כלומר, רבי חייקל לא יהיה מסוגל לעמוד בפחד שיפול עליו כאשר יראה את נשמת המת, והדבר מסוכן עבורו.

לא התייאש רבי חייקל ופנה שוב אל רבינו בבקשה שיראה לו נשמת מת; "איני כה טיפש שאתירא מאדם מת" טען. אך רבינו חזר על תשובתו הראשונה. כך חזר הדבר ונשנה שלש פעמים, עד שרבינו נענה לו והראה לו בפועל נשמה של נפטר אחד...

וכפי שרבינו צפה – רבי חייקל לא היה מסוגל לעמוד בכך; הלחלה נוראה תקפה אותו, עד שהיה חשש

השבוע לפני...

השבוע לפני 130 שנה

■ כ' בסיון שנת תר"מ – גלגל החוזר בעולם

בדור השלישי לחסידות ברסלב (תקופת תלמידי מוהר"ת) - פעלה בעיירה טרוביצה חבורה נלהבת של עובדי ה', שבראשה עמד החסיד הדגול רבי סנדר. סיפורים מופלאים מסופרים אודותיהם מדור לדור - הן על עבודותיהם הנשגבות בעבודת ה', והן על מעשי הצדקה המופלגים שעשו.

אחד מבני החבורה, נגיד ומורה מעם, היה רבי שמואל פיקסל, שעשה רבות עבור החזקת בית-המדרש הגדול באומן; וכפי עדותו של רבי לוי יצחק בנדר, שרד עד לתקופתו פנקס קבלות שבו היה רשום פעמים רבות בכתב ידו הנאה של רבי נחמן מטולצ'ין, תלמידו הגדול של מוהר"ת, שעסק במסירות בענייני הקלו"ז באומן: "קבלתי סך... מר' שמואל פיקסל".

בשלהי שנת תר"ח, לאחר ארבע שנות כיסופים וגעגועים, עלה רבי שמואל ארצה והתיישב בצפת, ומפעם לפעם היה מתכתב עם החסיד הגדול רבי נתן ב"ר יהודה, מגדולי תלמידי מוהר"ת, שגר בטבריה.

בחורף של שנת תר"מ, עקב מצב כלכלי קשה מנשוא, נאלץ רבי שמואל לחזור לחו"ל, בתקווה כי יצליח להציל את עסקיו שהשאיר שם. אך לדאבון לבו, איבד את כל רכושו, והוא שב ארצה מוכה וחבול.

ידידו רבי נתן ב"ר יהודה, שנדרם מן הבשורה הקשה, הריץ לרבי שמואל דגן, מכתב-תנחומים, מלא אמונה ותובנות אך לקבל את האסון הכבד באהבה (ראה נתיב צדיק, מו').

במכתב נוסף מאותה תקופה, הוא כותב לחתנו של רבי שמואל, רבי נתן מטרוביצה, את הדברים הבאים: "גודל חסורים שלי ממתקני נ"י, שהוא אחי ממש - אין לשער ולהעריך. אך תדע שרבינו ז"ל אמר, שזה העולם הוא 'עולם הגניסין', ובכל עת מנסה ה' יתברך את האדם באופן אחר; לפעמים מנסה בעשירות, ולפעמים בדחוקות - אך יחוק את עצמו לעמוד על עמדו ולקבל הכל; לעשות בזה איזה נחת רוח לה' יתברך, ולא להתרעם על ה' יתברך ח"ו; והכל להפוך מיוגן ואנחה לשמחה. כי הבעל-שם-טוב, וכוונתו יגן עלינו, אמר, שיה' יתברך (תהלים קכ"א, ה) - כמו שעושה האדם, כן כביכול עושה ה' יתברך נגדו. על כן, אם תחפזו היוגן ואנחה לשמחה - כן יעשה ה' עמכם ויהפוך לכם היוגן ואנחה לשמחה.

"ואין עצה בזה העולם כי אם לברות לה' יתברך, כי 'בכל עת צרה וצוקה אין לנו עוזר וסוכן אלא אתה' (מתוך תפילת עשמת); ובפרט שרבינו ז"ל לימד אותנו דרך ישר, שכל מה שעושה על האדם, ישפוך שהוא לפני ה' יתברך איזה שעה ביום, ואחר כך - להיות בשמחה, ולא למשוך אחר מרה-שחורה ועצבות.

"ואין עצה עתה בדורות האלו, כי אם לעסוק בספרי רבינו ז"ל ותלמידי הקדוש, כי הם חיינו ואורך ימינו עתה; כי מי שאינו עוסק בהם בתמידות - אין אני יודע איך הוא חי, כי כל 'תורה' וכל 'הלכה' הוא יתעצם (= מרשם) אחר להחיות הנפש והגוף בזה ובכא. ואנו נפשות חלושות מאד, שהס"ם (= היצר הרע) לונס אותנו בכל יום בשנינו, ורבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם דוקטורים (= רופאים) כאלו שיכולים להחיות נפשות הלונסים מנין שיני הס"ם, ולעשות 'אדם' לשבת על הכסא' (= על פי ליקוטי מוהר"ן ו'). רק אם יקבלו ה'רצעפמן' שלהם, ולהיות בקיאים בהלכה, ושלא ליפול משום דבר" - - - (נתיב צדיק מו, פרשת שלח, תר"מ).

לחידודא

חידה מס' 54

על איזו בקשה אמר רבינו ש"היא תפילה יקרה מאד מאד"?

הפתרון לחידה מספר 53

על איזו חכמה אמר רבינו שהיא גדולה ויקרה מכל חכמות העולם?
- "חכמת הנגינה"
(ליקוטי הלכות, פריה ורביה ג, יז).

זכה בהגרלה לחידה מס' 52

שמעון נחמן גלנטי, צפת.

בזכות קניה בסך 100 ש"ח, בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת תשפת, תקשונו 1-9-2-1 ותשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עדי שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגולה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

שאלה:

איך מתחדשים בכל יום?

תשובת הרב בנימין זאב קנפלמכר:

קודם כל ארחיב את השאלה מעט: איך חייבו חז"ל את האדם שיהיה קורא קריאת שמע 'כדיוטגמא חדשה' הרי הוא כבר קורא שמע שנים רבות פעמיים בכל יום?!

התשובה היא, שברגע שהאדם מתעלה, והשגותיו מתרחבות מיום ליום – אין אמירתו של היום דומה לזו של אתמול ובוודאי חדשה היא.

אך יש עוד עצה כבירה להתחדשות. בליקוטי מוהר"ן תורה ט' מוסבר שאדם המתאמן בתורה ובתפילה "מחדש את כוחו שם". כלומר, על ידי תורה ותפילה בכוח מגלה האדם את כוחותיו, ובכך הוא זוכה להתחדשות בעבודת ה'.

לא רק את התפילה יש להתפלל בכוח, אלא גם את התורה יש ללמוד בכוח, שכן כתב רבינו בתורה א' שבליקוטי מוהר"ן כי החן שמקבל האדם על ידי התורה ושעל ידו הוא זוכה שיתקבלו תפילותיו – הוא ע"י תורה בכוח, וכך הורה רבינו לרבי נתן בתחילת התקרותו, שעל ידי שילמד תורה בכוח, תתקבל תפילתו שינצל ממתנגדיו.

גם בתורה קא אנו רואים את דעת רבינו, שמה שאמרו חז"ל: "כל המקבל עליו עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ" – הכוונה היא דווקא לתורה בכוח ובעיון נמרץ.

לתורה בכוח יש חשיבות גדולה בהרבה מתורה שאינה בכוח, שכן אמרו חז"ל על הפסוק בקהלת ב, ט: "אף חכמתי עמדה לוי" – תורה שלמדתי באף, כלומר במאמץ רב, היא התקיימה בי (ילקוט שמעוני קהלת ב, תתקסח).

המושג 'תורה בכוח' איננו חידוש של ברסלב. בספר 'דרך ה' ח"ב פ"ב כתוב, שאור הקדושה המאיר בנשמה מלימוד התורה, תלוי במידת העמקות שבה לומדים, וכל שמעמיקים יותר כן מתרבה ומתעצם האור הזה.

ואילו בספר 'חסד לאברהם' מעיין שני נהר כ"ח כתוב: "והנה היות האדם חוזר ועוסק בדבר ומעיין הרבה פעמים – זוהי שבירת הקליפות". והרי כל כבידות האדם אשר רחוק מהתחדשות, הוא ענין של 'קליפות'.

יש לציין כאן, שבמסכת בבא מציעא דף ל"ב ע"א מובא, כי מצוות "עזוב תעזוב" למי שזקוק לפריקת משא מבעל חיים – קודמות למי שזקוק למענית משא, כי פריקה יש בה צער בעלי חיים. אך אם יש בפנינו אוהב שצריך לפרוק, ושונא שצריך לטעון – השונא קודם, כדי שנכוף את היצר על ידי העזרה לשונא. הרי לך שדבר שבקדושה שעושים בכוח – חשוב הרבה יותר!

"אַרְצֵי אֲבֹת יִשְׂרָאֵל" (במדבר יג, ב)

ארץ ישראל התייחדה מכל הארצות בכך שהיא "ארץ אשר עיני ה' אלוך בה" – ההשגחה הפרטית גלויה בה יותר מבשאר הארצות; בעוד שבחוץ לארץ אפשר לפעמים לטעות שדברים מתנהלים בדרך הטבע.

זו הסיבה שגם הגמול על המצוות ועל העבירות גלוי יותר בארץ ישראל, כפי שמרומז בפסוק: "יגלו שמים עוונו וארץ מתקוממה לו".

הוא אשר אמרו המרגלים על ארץ ישראל: ארץ 'אוכלת' – ראשי תיבות 'א'תה 'ת'שלם ל'איש כ'מעשהו'. לאמור, שבארץ ישראל משלמים מן השמיים 'מידה כנגד מידה', כך ששם יודעים בבירור שהשכר או העונש הינם עבור המצוות או העבירות.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א קסו)

"עָלוּ זֶה בְּנֶגֶב וְעָלִיתֶם אֶת הָהָר" (שם יג, יז)

"בנגב – פסולת ארץ ישראל" (רש"י)

לפעמים הצדיק מדבר עם המון העם שיחת חולין, כשכוונתו לקרב אותם על ידי דבריו לתורה.

שכן, יש בני אדם שהם כה רחוקים מהתורה, עד שאם יאמרו להם דברי תורה לא יוכלו להתקרב על ידם, כי התורה הקדושה איננה מועילה למי שאין לו את הכלים הרחוניים המתאימים לקבל אותה, כמו שאמרו חז"ל: "לא זכה נעשית לו סם המות" (יומא עב ע"ב).

לפיכך צריך הצדיק להלביש את התורה הנחוצה לתועלתם של האנשים האלה – בספורי דברים על הוויית העולם, ובכך הוא מחזיר אותם אל התורה.

זה שנאמר: "עלו זה בנגב ועליתם את ההר" זהו כינוי לצדיק, כמו שאמרו חז"ל על הפסוק: "כי זה כל האדם" – שכל בני האדם לא נבראו אלא 'לצנות לזה' (=להתחבר לצדיק הזה). הצדיק שח לפעמים שיחות חולין שמכונים 'נגב' שהוא פסולת ארץ ישראל, שבהם טמונה תורה – ועל ידי זה 'ועליתם את ההר' – יודעים האנשים, שאיתם הוא משוחח, את ה'.

שכן הדעת מוכנה 'הר', כמו שאמרו חז"ל, שביט המקדש נקרא הר ('ההר הטוב הזה והלבנון'), והרי 'מי שיש בו דעת – כאילו נבנה בית המקדש בימיו" (ברכות לג).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א פא)

מזלא טבא

ברכותינו הלבביות לידידנו, ראש וראשון לכל קדשי בית רבינו, ממזכי הרבים, מהדר ומפאר את שם הצדיק בעולם,

ה"ה הר"ר ישראל זינגער שליט"א

ממייסדי מפעלינו והעומד לימינינו בכל עת

לרגל הולדת הנכד שיחי' בשעטו"מ

יתן ה' ויזכה לראות רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ויוכל להמשיך בפעלו הכבירים לכלל ולפרט מתוך הרחבת הדעת עדי ביאג'צ בב"א

אוצרות ברסלב

המפיצים

זמות עולם בהפצת האוצרות

<p>הר"ר אברהם חיים אנשין הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי'</p>	<p>הר"ר נחמן מרדכי קעניג הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי'</p>	<p>הר"ר יהודה גולד הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוס' הבת שתחי'</p>	<p>הרב ברוך מרדכי פראנק הי"ו אהלי צדיקים - הרב ישראל מאיר גבאי הי"ו והר"ר לוי יצחק גבירץ הי"ו אש"ל אומן - הר"ר אברהם אלחנן גילניק הי"ו הכנסת אורחים מול הצינן הקדוש בימי ר"ה - הר"ר אברהם נתן אנשין הי"ו - והר"ר אלעזר נ. אנשין הי"ו מוסדות ברסלב מודיעין עילית - הר"ר נחמיה חשין הי"ו - והר"ר צבי פסח פראנק הי"ו מרכז ברסלב העולמי - הרב דניאל דיין הי"ו</p>	<p>הר"ר ישראל נתמן ליפל הי"ו תרם והפיץ 1000 גליונות לעי"נ אימו מרת רייזל בת ר' אהרן שווארץ (קיבליטשער) נלב"ע כ"ח סיון</p>	<p>הר"ר נתמן קלצקי הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבן נתן הי"ו</p>	<p>הר"ר נתמן ברגשטיין שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוס' הבן דוד הי"ו</p>	<p>ומחותנו הר"ר הלל גולדברג הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת שתחי'</p>
<p>הר"ר יעקב מאיר חשין הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי'</p>	<p>הר"ר אלעזר צבי הכט הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי'</p>	<p>הר"ר משה נתמן ריבם הי"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שתחי'</p>	<p>תרמו והפיצו 6000 גליונות לכבוד שמחת הולדת הנכד לידידים הר"ר ישראל זינגער הי"ו</p>				